

Aan : mevrouw F. Stip, wethouder onderwijs en participatie
Van : Maatschappelijk Burgerplatform

Betreft : Nationaal Programma Onderwijs 2021- 2025, Plan van Aanpak gemeente Ridderkerk

---

Ridderkerk, 14 juni 2022

Geachte mevrouw Stip,

Via de Raad Informatie Brief over het Ridderkerks Plan van Aanpak Nationaal Programma Onderwijs 2021-2025 heeft het MBR kennis genomen van deze nieuwe activiteit. Naar aanleiding hiervan heeft E. Rondelez, lid van het MBR, op 28 april jl. contact opgenomen met mevrouw C. Dewnarain, de beleidsverantwoordelijke persoon voor dit plan van aanpak, met de vraag of het MBR alsnog een bijdrage zou kunnen leveren om de effectiviteit van dit plan te verhogen. In het MBR is expertise aanwezig op het gebied van onderwijsachterstandbeleid en samenwerking onderwijs - jeugdzorg. Mevrouw Dewnarain heeft heel snel op dit verzoek gereageerd en op 24 mei heeft een prettig en constructief gesprek plaatsgevonden met een vertegenwoordiging van het MBR, nl. mevrouw R. van der Welle en de heer E. Rondelez.

Aan de orde is o.a. geweest hoe het komt dat in het voortraject het MBR buiten beeld is gebleven om een inbreng te leveren voor dit plan van aanpak, mede gelet op de nauwe samenhang tussen de beleidssectoren onderwijs en Sociaal Domein. Een oorzaak hiervan is wellicht dat de functie van de ambtelijke contactpersoon voor het MBR vacant is.

Het MBR ziet de volgende mogelijkheden om de effectiviteit van het plan van aanpak te verhogen:

- a. Minder een generiek beleid en meer een maatwerk, gericht op die leerlingen die duidelijk door corona (nog meer) in de problemen zijn gekomen wat betreft hun persoonlijke en sociale ontwikkeling, met name wat betreft hun persoonlijke inzicht, zelfreflectie en intrinsieke motivatie. Dit vereist een meer individueel gerichte aanpak van deze zorgleerlingen die bekend zijn bij de leerlingbegeleiders en/of zorg coördinatoren, doch waarop het (passend) onderwijs in dit geval geen antwoord heeft omdat dit een onderwijs overstijgende problematiek betreft. Het onderwijs beschikt zelf niet over de hiervoor vereiste sociaal psychologische zorg expertise.
- b. Meer professionele capaciteit voor inzet op de sociaal-emotionele problematiek in het gezin (systemisch werken), zodat de interactie tussen kinderen en ouders een positieve wending krijgt en de ouders beter in staat zijn om hun kinderen te ondersteunen in hun sociaal-emotionele problematiek; kortom een structurele stress reductie in het gezin bij een onderwijs overstijgende problematiek.

- c.
- d. Meer inzet op versterking van emotionele competenties (levensvaardigheden) waardoor jongeren meer in staat zijn om enerzijds zelfstandig te functioneren (zelfzorg) en om anderzijds positieve relaties met anderen aan te gaan (burgerschap). Brede school activiteiten in dit geval vooral invullen met bevordering van sociale vaardigheden trainingen en coaching. Minder prioriteit voor brede school activiteiten bedoeld als kennismaking met sport, bewegen, kunst, cultuur en welzijn. Kennismaking met deze activiteiten zijn vooral van belang voor kinderen uit 'kansarme milieus' (lage sociaal economische positie) om hun horizon te verbreden. Uit de analyses die ten grondslag liggen aan het Nationaal Programma Onderwijs blijkt dit aspect niet de reden te zijn voor de ontstane problemen als gevolg van corona. Uit die analyses is gebleken dat er vooral sprake is van problematiek t.a.v. psycho-sociale reactie op de ontstane situatie, nl. onvoldoende zelfinzicht, zelfregie en intrinsieke motivatie en de daaruit voortvloeiende gedragsproblematiek. Er zijn diverse effectief bewezen programma's op gebied van bevordering sociaal –emotionele competenties, ook in de VO-leeftijd, gebaseerd op cognitieve gedragstherapie en positieve psychologie. Bijvoorbeeld Rots en Water, peer-mediation, Grip op je Dip, 'oplossing gericht werken', verbindend communiceren (geweldloos communiceren in geweldsituaties), 'kanjers' etc.
- e. Meer gebruik maken van de expertise die beschikbaar is bij jeugdzorginstellingen en jeugd-GGZ instellingen die werken met programma's genoemd onder die werken met programma's genoemd onder a en b, en reeds professionals leveren aan het sociaal wijkteam.
- f. In het projectplan een visie en actieplan opnemen waarin is verwoord hoe na afloop van het project de opbrengsten structureel worden geïmplementeerd, bij voorbeeld met het inrichten van een Ridderkerks expertise centrum sociaal-emotionele competenties. Vanuit zo'n expertise centrum zou een antwoord kunnen worden gegeven op de vraag naar groepsgerichte trainingen op het gebied van sociaal emotionele competenties (levensvaardigheden) en dito coaching van ouders en kinderen. Tevens zou vanuit zo'n expertise centrum informatie en advies kunnen worden gegeven voor verenigingen (sport, vrije tijd, etc.), kerken, vrijwilligers en mantelzorgers.
- g. Deze aanpak kan fungeren als een opmaat voor noodzakelijke vernieuwing en versterking van de lokale jeugdhulp omdat het inzet op laagdrempelige effectieve preventieve interventies via de eerste lijn zorg en op passende capaciteit van de jeugdhulp in de wijkteams.

Het reeds vastgestelde plan van aanpak biedt voldoende ruimte om – gelet op voortschrijdend inzicht effectiviteit te verhogen door (meer) in de uitvoering meer in te zetten op de bovengenoemde mogelijkheden, vooral op deze goed aansluiten op de probleemanalyses en de geformuleerde doelen.

Het MBR zou het op prijs stellen een rol te kunnen vervullen in de stuurgroep NPO, bijvoorbeeld bij de opzet van de monitor en de evaluatie.

Wij hopen hiermede een positieve bijdrage te leveren aan de effectiviteit van het Ridderkerks plan van aanpak Nationaal Programma Onderwijs. We zijn gaarne bereid om e.e.a. nader toe te lichten.

Wij hebben een kopie van deze brief gezonden aan wethouder Edward Pina, portefeuillehouder jeugdhulp en wijkteams.

Met een vriendelijke groet
Riet Bolink
Wvd voorzitter MBR